

СТРАТЕГИЯ

за

управление на общинската собственост

в община Попово за периода 2012 – 2015 г.

(приета с решение № 39 по протокол № 6 от 26.01.2012 г. на ОбС - Попово)

Въведение

Стратегията за управление на общинската собственост на Община Попово за периода 2012-2015 г. е разработена в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 8 от ЗОС на базата на анализ на състоянието по управлението и разпореждането с общинска собственост.

Разработването на настоящата стратегия е продиктувано не само от нормативните изисквания, но и от необходимостта от усъвършенстване на плановата дейност на общинския съвет и общинската администрация, като основа за разработване и на годишните програми за управление и разпореждане с имотите, отчитане на настъпилите промени и на новите приоритети на общинското развитие, при разработването на проектите за бюджет на общината за всяка година, както и при кандидатстването за получаване на кредити от финансови институции, европейски програми, проекти и споразумения за ефективно и рационално управление на общинската собственост в интерес на гражданите от общината.

Общинската собственост е постоянен, автономен източник на приходи за общинския бюджет и обезпечава финансирането на част от общинските дейности. Предварително начертаните цели и приоритети, оповестените намерения на общината при управлението и разпореждането с общинско имущество ще внесе прозрачност, последователност и ред и ще намали възможностите и съмненията за субективизъм и корупция.

I. Основни цели, принципи и приоритети при придобиване, управление и разпореждане с имотите – общинска собственост.

Придобиването, управлението и разпореждането с имущество – собственост на Община Попово се извършва под общото ръководство и контрол на Общински съвет в интерес на населението на общината, в съответствие с разпоредбите на Закона за общинската собственост, Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, Наредбата за условията и реда за настаняване в общински жилища и продажбата им, Наредбата за определяне на базисните цени при отдаване под наем на общинско имущество, както и на останалите законови и подзаконови и вътрешни нормативни актове.

Основните цели при управлението на общинската собственост са в съответствие с главната стратегическа цел и приоритетите на общинския план за развитие на община Попово за периода 2007-2013 г.

1. Основни цели:

Настоящата стратегия си поставя следните цели:

1.1. Да се анализира състоянието на общинската собственост, възможностите за нейното придобиване, управление и разпореждане, както и да се посочат най-важните проблеми, които общината трябва да реши в това отношение.

1.2. Осигуряване на устойчиво развитие на общината, подобряване на селищната среда, създаване на условия за бизнес, култура, спорт, отдих и туризъм.

1.3. Опазване и подобряване на околната среда.

1.4. Пълно идентифициране на общинската собственост.

1.5. Гарантиране на ефективно управление и повишаване на приходите от отдадената под наем общинска собственост.

1.6. Очертаване на последващи действия за успешно реализиране на стратегията в бъдеще чрез приемане на годишни програми за управление на общинската собственост.

2. Принципи при управление и разпореждане с общинската собственост.

2.1. Законосъобразност.

Общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници действат в рамките на правомощията си, установени от закона и подзаконовите нормативни актове. Действията по придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост се извършват за целите, на основанията и по реда, предвидени в закона.

2.2. Приоритетност на обществения интерес

При упражняване на правомощията си по придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, органите следят приоритетно за защита на обществения интерес. Имотите и вещите – общинска собственост се управляват в интерес на населението на общината, съобразно предназначението и нуждите, за които са предоставени.

2.3. Целесъобразност

Органите са длъжни да вземат решение за придобиване на общинска собственост по целесъобразност и при спазване на закона и установените в тази стратегия принципи, цели и приоритети. Същият принцип се спазва и при управление и разпореждане с общинско имущество.

2.4. Публичност

При придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество органите са длъжни да осигуряват откритост, достоверност и пълнота на информацията в рамките на закона.

2.5. Състезателност при разпореждането

Разпореждането с общинско имущество се извършва след провеждането на публичен търг или публично оповестен конкурс по ред и начин, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2 от ЗОС.

3. Приоритети

Основните приоритети в работата на общинската администрация по придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество са:

3.1.Ефективност в управлението и разпореждането с общинско имущество с цел увеличаване на собствените приходи на общината.

3.2.Максимална идентификация и актуване на обектите – общинска собственост.

3.3.Привличане на средства от държавата и по европейски програми за модернизация и изграждане на обекти – общинска собственост.

3.4.Разработване и приемане от ОбС на годишна програма за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост.

3.5.Внедряване на усъвършенствана информационната система по актуване, регистриране и управление на общинската собственост.

II. Анализ на състоянието на общинската собственост в община Попово. Силни и слаби страни. Политики и задачи.

1.Правна основа на общинската собственост

Конституцията на Република България от 1991 г. възстанови правата и икономическата самостоятелност на общините като ги обяви за юридически лица и им предостави правото да притежават своя собственост, да извършват стопанска дейност и да съставят самостоятелен бюджет.

Приетите в последствие промени в Закона за собствеността и Закона за местното самоуправление и местната администрация очертаха кръг от имоти, които следваше по силата на тези текстове да преминат в собственост на общините.

Законът за общинската собственост, в сила от 01.06.1996 г. регламентира режима на имотите – общинска собственост и правомощията на кметовете и общинските съвети при управлението и разпореждането с тях. На същата дата влезе в сила и Закона за държавната собственост. Едновременното приемане на двата напълно симетрични закона имаше амбициозната задача окончателно да раздели двете равнопоставени според българската конституция собственности – държавна и общинска. За съжаление поради отсъствието на ясни и безспорни критерии за разграничаване на двата вида собственост, прилагането им се натъкна на неочаквани трудности. Наложих се практиката общинската собственост да се доказва, съответно да се признава като такава чрез дългите и тромави процедури на така нареченото деактуване, които все още не са приключили и забавиха процеса на установяване и обособяване на общинската собственост.

Специалните закони доразвиват нормативната уредба, касаеща конкретни видове имоти и вещи и това са основно тези, които поради общонационално стратегическо и икономическо значение, подлежат на специализиран режим на управление.

Такива специални закони са:

- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи;
 - Закон за приватизация и следприватизационен контрол;
 - Закон за пътищата;
 - Закон за водите;
 - Закон за горите;
 - Закон за подземните богатства;
 - Закон за енергетиката;
 - Закон за народните читалища;
 - Закон за паметниците на културата;
 - Закон за физическото възпитание и спорта;
- и др.

1. Характеристика на отделните видове имоти

2.1. Имоти, подлежащи на запазване и реконструкция:

- 2.1.1. всички имоти, които имат характер на публична общинска собственост;
- 2.1.2. имоти – частна общинска собственост, необходими за изпълнение на функциите на общинската администрация и общинските предприятия;
- 2.1.3. имоти, необходими за осъществяване на социалните програми на общината.

2.2. Имоти, които могат да бъдат предмет на отдаване под наем:

- 2.2.1. имоти – частна общинска собственост, както и части от имоти – публична общинска собственост, които не са необходими пряко за изпълнение функциите на общината и които поради стопанското си предназначение са подходящи за отдаване под наем;
- 2.2.2. имоти, от които реализираната чрез отдаването им под наем доходност в дългосрочен план е по-голяма, отколкото ако биха били продадени.

2.3. Имоти, които могат да бъдат предмет на разпореждане:

- 2.3.1. имоти, които не са необходими пряко за изпълнение функциите на общината;
- 2.3.2. имоти, от които не може да се реализира доходност в дългосрочен план чрез отдаването им под наем;
- 2.3.3. имоти, към които има заявени сериозни инвестиционни намерения, водещи до развитие на икономическата, социалната и градоустройствена среда на общината;
- 2.3.4. остарели жилищни имоти, поддръжката на които изисква значителен финансов ресурс и за които има заявено желание за покупка от наемателите им.

2. Структура на имотите – общинска собственост.

Съгласно главните регистри на общинската собственост – публична и частна, в края на 2011 г. в Община Попово има съставени 9 931 акта за общинска собственост, от които 1 639 за публична общинска собственост.

Актуваните имоти в урбанизираната територия на общината са 1361 бр., от които 122 – публична общинска собственост и 1239 бр. – частна общинска собственост.

Структурата на публичната общинска собственост е както следва:

Детски градини	Училища	Читалища	Кметства	Здравни служби	Спортни обекти	Други
19	13	29	26	15	6	14

Структурата на частната общинска собственост по населени места е следната:

Населено място	Терени	Сгради с терен	Сгради	Общо
1	2	3	4	5
Попово	304	17	72	393
Невски	14			14
Сеячи	2	1		3
Априлово	14	2	6	22
Баба Тонка	3			3

Берковски	1	1		2
Бракница	3		2	5
Водица	25	19	5	49
Гагово	12	2		14
Глогинка	1	1	1	3
Горица	12	3		15
Долец	3	2		5
Долна Кабда	2	2		4
Дриново	5			5
Еленово	57	2	2	61
Заветно	1	1		2
Зараево	19	1	2	22
Звезда	3	1		4
Иванча	1		1	2
Кардам	13	3		16
Ковачевец	53	6	1	60
Козица	81	1		82
Конак	1	3	3	7
Ломци	7	2	5	14
Манастирца	8	2		10
Марчино	3	2		5
Медовина	54	4		58
Осиково	9	1		10
Плаламарца	5		3	8
Помощица	10	1		11
Посабина	19	26	1	46
Садина	88	7	3	98
Светлен	53		2	55
Славяново	44	14	1	59
Тръстика	33	1		34
Цар Асен	6	3	1	10
З. Стояново	28			28
ОБЩО:	997	131	111	1 239

2.1. Незастроени терени

В Община Попово има съставени 997 акта за общинска собственост за незастроени със сгради терени. Незастроените терени са предимно с жилищно, търговско, обществено предназначение, трафопостове и озеленяване. За улиците, площадите, общинските пътища и други линейни обекти на техническата инфраструктура не се съставят актове за общинска собственост съгласно чл. 56, ал. 2 от ЗОС.

Трудности в управлението на незастроените имоти създава неприключилият процес по идентификация на собствеността.. Продължава работата по проучване, деактуване и актуване на незастроените имоти. В повечето случаи общинската администрация се е сезирала и е започвала проучване на собствеността на конкретен терен след инициатива от страна на общината, на физически или юридически лица. За събиране на необходимите документи и оформяне на преписка за актуване са нужни много време, значителен кадрови ресурс и административен капацитет. Въпреки всичко за срока на действие на стратегия 2009 – 2011 г. са актувани 215 терена.

Приходите от земя – частна общинска собственост се формират предимно от разпореждане със съответните имоти по Закона за общинската собственост

Приходи в общинския бюджет постъпват и от отдаване на терени под наем за монтиране на временни обекти, както и от такси за ползване на общински площи – тротоари, площи, улични платна, места, върху които са организират пазари и панаири.

Основните принципи при определяне начина на разпореждане /право на строеж или продажба/ с незастроените имоти са:

- извършване на анализ на общинските имоти и определяне на възможността за обособяване на самостоятелни парцели или промяна на предназначението на съществуващите чрез изработване на подробни устройствени планове с цел разпореждане;

- при урегулираните поземлени имоти, в които може да се построи само един обект да се пристъпва към продажба на имота;

- при урегулирани поземлени имоти където могат да се обособят повече от един обект /КЖС, за административни нужди, за обществено обслужване/, следва да се обособява право на строеж, поради невъзможността от обособяване на отделни УПИ.

- там където цената на правото на строеж за разгънатата застроена площ е по-голяма от пазарната цена на земята, следва да се учредява право на строеж.

Анализирайки състоянието на този вид общинска собственост се открояват следните:

Рискове и слаби страни:

- неприключил и бавен процес по идентификация и актуване на общински имоти;

- риск от грешни в стратегически план решения за разпореждане;

- риск от прекомерно намаляване на общинската собственост;

- липсата на съвременни кадастрални планове и карти в някои от селата на общината, което забавя идентифицирането и актуването на общинските имоти.

Силни страни и възможности:

- оптимизиране на процеса на управление;

- увеличаване на общинската собственост чрез проучване и актуване на нови имоти;

- максимално развитие потенциала на всеки имот;

- инвестиционен интерес към терени в общината и възможност за реализиране на приходи от продажби;

- част от имотите-публична общинска собственост по силата на закона не се актуват, но са с голямо значение за нормалното функциониране на общината.

3.2. Застроени нежилищни имоти

Съгласно регистрите публична общинска собственост са 122 застроени имота.

Една част от тях обслужват пряко дейността на местното самоуправление и местната администрация и се управляват пряко от кмета на общината, кметовете на кметства и кметските наместници. Друга част са предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение, предназначени за културни, образователни, здравни, спортни и др. мероприятия и в голямата си част са предоставени за управление на организации и юридически лица на бюджетна издръжка, които осъществяват изброените дейности

Застроените нежилищните имоти - частна общинска собственост в момента са 111. Тук следва да се отбележи, че голяма част от общинските имоти с търговско предназначение в централната градска част бяха възстановени по Закона за възстановяване собствеността върху одържавени недвижими имоти, а друга част бяха предмет на прехвърлителни сделки по Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия и Закона за приватизация и следприватизационен контрол. Резултатите от приватизацията са нов облик на зле стопанисвани и рушащи се общински обекти в резултат на значителни инвестиции след смяната на собствеността. Продажбата им осигури и приходи в общинския бюджет, но значително намали общинската собственост.

Сключени са 10 договора с юридически лица и звена на бюджетна издръжка за учредяване на безвъзмездно право на ползване върху общински имоти.

Отдадените под наем имоти за стопанска и търговска дейност са 53 на територията на цялата община.

Проблем представляват и сградите на закритите учебни заведения по кметствата. В следствие на неизползването им сградите започват да се рушат. Целесъобразността на продажбите се преценява конкретно за всеки имот. Поради отпадане на предназначението им е сменен характера на собствеността на 6 училищни сгради в селата Еленово, Звезда, Медовина, Славяново, Садина и Цар Асен. Те са включени в списъка за приватизация.

Останалите сгради – частна общинска собственост на територията на общината са сгради за обществени бани, фурни, автоспирки, търговски сгради, гаражи и др.

Общината разполага със 131 общински имота, представляващи сгради с терени като преимуществено това са жилищни имоти, освидетелствани за укрепване и отчуждени след земетресението през 1986 г. като по-голямата част от тях са в селата. При проявен интерес от страна на купувачи е целесъобразно да се открива процедура за продажбата им.

Рискове и слаби страни:

- лошо състояние на сградите и недостиг на средства за поддръжка на собствеността;
- имоти – общинска собственост са в съсобственост с имоти на физически и юридически лица;
- наличие на сгради, към които липсва интерес за наемане и ползване;
- риск от грешни решения за разпореждане;
- недостиг на сгради за обществено-обслужващи и административни дейности.

Силни страни и възможности:

- оптимизиране процеса на управление;
- прекратяване на съсобствеността чрез продажбата частта на общината, изкупуване частта на съсобствениците или делба;
- осигуряване на средства от еврофондовете и други финансови институции за подобряване състоянието на имотите;
- възможност за увеличаване на сградния фонд чрез публично-частно партньорство при извършване на ново строителство.

3.3. Жилищни имоти

Към момента на изготвяне на стратегията Община Попово разполага с 303 жилищни имота, от които 199 апартамента, 26 къщи 78 временни къщи, монтирани след земетресението през 1986 г.. От общия брой на жилищата 157 са наемни, 121

резервни, 21 за обезщетяване на бивши собственици, чиито имоти са отчуждени и 4 ведомствени.

Жилищният фонд в по-голямата си част е стар и амортизиран. Средствата, които се получават от наеми са недостатъчни за поддръжката му. По-голямата част от общинските жилища са в сгради, съсобствени между общината и физически лица, което създава трудности при тяхното управление и поддръжка.

Община Попово не разполага със свободни общински жилища, а има картотекирани 150 граждани с доказани жилищни нужди, които чакат за настаняване. Предстои довършването на две тела в жилищен блок в кв. 112 с общо 30 апартамента. С 19 от тях са обезщетени отчуждени собственици, които обаче след настаняването си ще освободят заеманите от тях оборотни жилища.

Анализирайки състоянието на този вид общинска собственост се открояват следните

Рискове и слаби страни:

- значителна част от общинския жилищен фонд е остарял;
- недостиг на жилищен фонд;
- нарастване на необходимите средства за основен ремонт и поддръжане на собствеността;

Силни страни и възможности:

- увеличаване на общинската собственост чрез строителство на нови общински жилища или учредяване право на строеж срещу определен процент от изградените готови обекти;
- продажба на амортизирани жилища на лицата, настанени в тях и отговарящи на съответните условия.

3.4. Земеделски земи, гори и язовири

Общината притежава 10 081 имота, извън регулация, които се разпределят както следва:

- 8 345 бр. – земеделски земи;
- 1 530 бр. по § 4 от ЗСПЗЗ;
- 182 бр. за гори и земи в горския фонд;
- 23 бр. за водни обекти;
- 1 бр. за дълбок сондаж на минерална вода.

Съставени 8 570 акта за общинска собственост, от които 7 053 бр. са за частна общинска собственост и 1 517 бр. за публична общинска собственост.

Общинската земеделска земя е 105 853 дка или 11,55% от общия земеделски фонд в общината.

Към края на 2011 г. са предоставени за ползване 28 322 дка общинска земеделска земя както следва:

- под наем и аренда - 370 бр. имоти с обща площ 4 643 дка;
- учредено право на ползване върху 8 бр. имоти с площ 9 458 дка;
- за оземляване – 15 бр. с площ 98,247 дка /съгласно Наредбата за оземляване на безимотни и малоимотни граждани/;
- под аренда пасища и мери 243 бр. с площ 3 934 дка;
- предоставени за общо ползване пасища и мери - 461 бр. с площ 9 269 дка;
- предоставени за индивидуално ползване пасища и мери – 9 бр. с площ 315 дка;
- предоставени безвъзмездно за ползване от читалищата - 142 имота с площ 604,972 дка.

Община Попово е собственик на 17 691 дка гори, за които има съставени 32 бр. актове за общинска собственост. Управлението на горите в общината е възложено на специализирано звено към общинската администрация. Периодично се провеждат търгове за добив на дървесина.

На територията на общината са актувани 23 водни обекта – язовири, рибарници и блата.

В момента действащи са 8 концесионни договора за язовирите в с. Посабина, Водица, Паламарца и Осиково, „Батица” в с. Ковачевец, с. Гагово, с. Берковски и с. Медовина. 5 водни обекта са предоставени под наем – с. Априлово, с. Помощица, с. Ковачевец, с. Баба Тонка и кв. Невски. Два от язовирите в с. Еленово и “Каваците” в гр. Попово са предоставени за безвъзмездно управление на юридически лица на бюджетна издръжка – съответно на ДДС “Черни Лом” и Ловно-рибарско сдружение гр. Попово.

Анализирайки състоянието на имотите извън регулация се открояват следните

Рискове и слаби страни:

- голям брой маломерни имоти и разпокъсана собственост;
- наличие на изоставени и необработваеми земеделски земи и трайни насаждения;

Силни страни и възможности:

- актуване на нови имоти
- с влизането в сила в Европейския съюз и стартирането на процеса на субсидиране на селскостопанското производство се увеличава интересът към общинските земеделски земи и възможността за реализиране на приходи;
- възможност за промяна на предназначението на земеделски земи, разположени в близост до населените места;

III. Мерки за постигане на набелязаните цели и приоритети:

1. Изготвяне на ежегодна годишна програма за управление и разпореждане с имоти – общинска собственост, след предварителен анализ и преценка на потребностите на общината, при ясна визия за целите и очаквания резултат на постъпленията по плана за приходите на Община Попово.

2. Висока ефективност и ефикасност от дейността по управление и разпореждане с имоти общинска собственост – намаляване на разходите и увеличаване на приходите.

3. Да продължи процеса по идентификация, доказване и придобиване на общинска собственост, която може да носи собствени приходи в общинския бюджет през следващите години.

4. Да продължи практиката за отдаване под наем на имотите, ненужни за дейността на общината и към които има проявен интерес.

5. Продажба на неизползваеми нежилищни имоти, към които има проявен инвеститорски интерес, както и на поземлени имоти на собствениците на законно построените в тях сгради.

6. Ежегодна актуализация на наемната цена в съответствие с ръста на инфлацията.

7. Поддържане на публични регистри за разпоредителните сделки с общинска собственост на сайта на общината.